

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Кукель Галина Сергіївна

*кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту,
маркетингу та економіки
Вінницького національного технічного університету*

Сучасні проекти унікальні, складні, неповторні, реалізовані в певний термін, мають певний початок і кінець. Вони створені командою за допомогою певних методів і технік.

Зараз проекти реалізуються відповідно до індивідуальних чи колективних потреб. Потреби постійно змінюються, як і світ навколо нас. Те, що задовольняє наші потреби сьогодні, не буде актуальним завтра, тому що наші потреби та вимоги змінюються. У сучасних умовах уміння управляти проектами є вимогою часу. Згідно з дослідженнями, застосування стандартних проектних технологій у великих проектах (якщо вартість цих технологій від 2% до 10% обсягу бюджету проекту) дає змогу досягти економічного ефекту від 15% до 20% [1]. Саме тому не лише великі корпорації, але й малі підприємства потребують керівників проектів, які будуть здатні успішно реалізувати їх нові бізнес-ідеї.

Що стосується розвитку управління проектами, в розрізі застосування науки та потреб ринку можна перерахувати наступні кроки: 1-й етап розробки наукових і військових проектів – 1940–1950 рр., наприклад, Manhattan Project; 2-й етап цивільних застосувань управління проектами – друга половина 40-х років, наприклад, план Маршалла; 3-й етап розвитку мережевих методів – 1950-60-ті роки; 4-й етап використання комп'ютерів для вирішення складних мережевих завдань; 5-й етап розробки ІТ-засобів підтримки управління проектами – кінець 1980-х років; 6-й етап бурхливого розвитку науки – кінець 90-х років; 7-й стадія спеціалізації – створення специфічних підходів до управління окремими типами проектів, наприклад ІТ-проектів – кінець 20 ст.тисі на початку 21вулстоліття; 8-й етап бурхливого розвитку, наприклад використання інновацій у сфері ІТ в управлінні проектами, наприклад аутсорсинг – початок ХХІ ст [2].

Сьогодні існує багато підходів до управління проектами, які включають: 1. традиційний підхід, де проект є послідовністю етапів, і він поділяється на фази: початок, планування, виконання, моніторинг і завершення проекту, наприклад РМІ; 2. екстремальні підходи, наприклад, Agile або Scrum, де керівник проекту переслідує намічену

мету та вдосконалює її першу версію разом із командою проекту; підхід використовується особливо в ІТ-проектах; або екстремальний підхід, якщо мета або план проекту не визначені. Підхід використовується в науково-дослідних проектах, коли кінцева мета проекту невідома і часто непередбачувана.

Самі етапи, з яких складається проект, трудомісткі та затратні, в іншому випадку проект не є проектом як таким. На практиці цілі проекту повинні відповідати критеріям SMART:

- конкретність – чітка визначеність цілей;
- вимірність – мета повинна бути можлива для вимірювання, задля визначення досяжності цілей;
- амбітність – проект має бути достатньо амбітним, щоб його досягнення вимагало зусиль і праці, а не рутинним чи повсякденним;
- реалістичність – цілі проекту мають бути досяжними для виконавців, такі цілі мотивують;
- тимчасовість – цілі лімітовані часовими обмеженнями.

В інформаційному суспільстві зростає роль і значення проектів, які, будучи окремими і унікальними підприємствами, задовольняють індивідуальні потреби сучасних клієнтів. Усі науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи та великі будівельні інвестиції реалізуються у формі проектів.

Шляхи розвитку управління проектами можна розділити на чотири основні напрями:

1. Щодо розвитку проектного менеджменту в цілому, що включає загальні підходи до управління проектами, наприклад, Форсайт, або конкретні підходи, наприклад, Agile, Scrum;
2. Щодо проектної команди: розробка моделей управління персоналом та розвиток освіти проектних команд (якість, спеціалізація, доступність);
3. Щодо розробки засобів управління проектами: створення та розробка додатків з використанням моделі сервісів;
4. Щодо розвитку інформаційного суспільства, що змушує компанії випускати нові та різноманітні продукти.

Розвиток проектного менеджменту може відбуватися за такими напрямками:

- створення та розробка нових спеціалізованих підходів до проектів, пов'язаних із конкретними проблемами, які вони мають вирішити (наприклад, спеціальний підхід до вирішення проблем ІТ або R&D). Такі спеціалізовані проекти в тій чи іншій області вимагають особливих підходів, які дозволять найкращим чином вирішити завдання проекту;
- створення та розвиток нових підходів до загального управління проектами, наприклад, форсайт;

- розробка моделей управління персоналом, як ключовий фактор успіху проекту;
- розвиток навичок проектних команд, особливо наявність спеціалізованих курсів та спеціалізованих і післядипломних навчань, можливості для навчання, вдосконалення знань, досвіду, отримання ступенів спеціалізації;
- створення програмного забезпечення для управління проектами, адаптованого до індивідуальних підходів, типів і видів проектів;
- розвиток використання моделі обслуговування в управлінні проектами, наприклад, аутсорсинг і хмарні обчислення;
- розвиток, пов'язаний з потребами інформаційного суспільства – значне збільшення кількості товарів, доступних на ринку, постійний пошук нових товарів, розвиток науки.

Новим викликом сучасності, пов'язаним із розвитком технологій, є управління проектами в умовах глобалізації. Більшість проектних робіт нині виконуються в розподіленій формі за умов різних часових зон, культурних розбіжностей і відсутності особистої комунікації. Сьогодні зменшується частка проектних команд, які знаходяться в одному приміщенні, навіть незважаючи на те, що Agile-методологія виступає саме за спільне перебування. Управління факторами впливу на результативність взаємодії між членами команди і командою є критично важливими, як слідство перспективи досліджень у галузі менеджменту проектами пов'язані саме з розподіленими командами. Проведене дослідження розвитку підходів і методів управління проектами дозволило сформулювати погляд на періодизацію розвитку практик проектного менеджменту і визначити основні сучасні тенденції у сфері управління проектами, які виникають під впливом глобалізації, поширення інформаційних і комунікаційних технологій.

Список використаних джерел:

1. Лучко Г. Й., Лебідь Т. В., Когут І. В. Сучасний стан та проблеми розвитку проектного менеджменту в Україні. *Економіка і суспільство*. 2017. № 9. С. 501–506.
2. Краснокутська Н. С., Осетрова Т. О. Еволюція розвитку та сучасні тренди в управлінні проектами. *Економічний аналіз*. 2018. Том 28. № 1. С. 236–242.
3. Słonec J., Kaczorowska A., Motyka S. Prospects for the Development of Project Management in the Information Society. ResearchGate. 2016. URL: https://www.researchgate.net/publication/308801978_Prospects_for_the_Development_of_Project_Management_in_the_Information_Society.